

Klantcasus De Windwijzer

**Nieuwsgierige leerlingen
willen meer lezen**

Colofon

Auteur

Jochen Schoofs

Copyright ©

Faqta

Europalaan 400

3526 KS Utrecht

www.faqta.nl

Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de inhoud van dit document. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Over Basisschool De Windwijzer	4
De uitdaging	5
De oplossing	6
Resultaten	8
Conclusie	9

De Windwijzer

Basisschool De Windwijzer is een oecumenische daltonschool in Almere met 271 leerlingen. Een van de speerpunten is dat de kinderen er veel leren en tegelijkertijd groeien in verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Volgens de visie van het Daltononderwijs zetten ze daarbij de leerling centraal. De school stemt het onderwijs af op de behoeften en mogelijkheden van elk kind. Er wordt gewerkt met duidelijke leerdoelen waarbij de leerlingen verantwoordelijkheid leren te nemen voor hun keuzes. Tijdens de lessen reflecteren ze regelmatig op hun eigen ontwikkeling. Ze doen kennis op en leren

tegelijkertijd belangrijke vaardigheden zoals samenwerken en kritisch denken.

Nieuwsgierigheidsvraag

In de lessen zie je dit dagelijks terugkomen. Bij wereldoriëntatie is bijvoorbeeld de zogenaamde nieuwsgierigheidsvraag zeer belangrijk. Daarmee worden de leerlingen actief in hun nieuwsgierigheid gestimuleerd. Deze natuurlijke drang om te leren en kennis op te doen, wil het team ook inzetten bij andere vakken.

Dit gebeurt vanuit de kernwaarden van het daltononderwijs. Leerlingen nemen, naarmate ze ouder worden, steeds meer de regie over hun eigen leerproces en denken na over wat ze willen leren.

De uitdaging

Zoals op veel scholen zagen de leerkrachten van De Windwijzer dat de leesmotivatie onder de leerlingen over het algemeen erg laag was. Daarom zocht het onderwijsteam naar een manier om die leesmotivatie te bevorderen, waarbij ze eveneens de kernwaarden van het daltononderwijs terug konden laten komen.

Kernwaarden van het Daltononderwijs

De manier waarop het onderwijsteam van De Windwijzer de leesmotivatie wil bevorderen, ligt deels in de kernwaarden van het Daltononderwijs zelf. Die kernwaarden zijn:

1. Samenwerking
2. Vrijheid en verantwoordelijkheid
3. Effectiviteit
4. Zelfstandigheid
5. Reflectie

Nieuwsgierigheid als basis voor leesmotivatie

De leerkrachten op De Windwijzer bieden hun leerlingen handvatten waarmee ze onder andere zelfstandig leren werken, eigenaarschap over hun leerproces kunnen pakken en leren samenwerken. Door de van nature aanwezige nieuwsgierigheid bij kinderen aan te wakkeren, proberen de leerkrachten de intrinsieke motivatie om te leren én te lezen te vergroten.

Minder lezen heeft een kleinere woordenschat als gevolg

Ondanks dat er altijd een groep kinderen is die lezen heel leuk vinden, zien de leerkrachten dat lezen steeds meer weerstand oproept bij de leerlingen. Dit probleem speelt natuurlijk niet alleen op De Windwijzer.

David van Dijk is leerkracht in groep 8 op De Windwijzer en hij merkt grote verschillen tussen de leerlingen die graag lezen en degenen die minder lezen. "Bij de leerlingen die lezen van huis uit meekrijgen, zie je dat die op het gebied van bijvoorbeeld woordenschat aanmerkelijk verder zijn", vertelt hij.

De oplossing

Motivatatie is een zeer belangrijke factor om de leesresultaten te verbeteren. Daarin zag het team van De Windwijzer dan ook de oplossing. Omdat de leerkrachten merkten dat bij wereldoriëntatie de motivatie om meer te weten te komen over een onderwerp groot was, wilden ze die nieuwsgierigheid ook inzetten bij lezen.

Thematisch werken

De Windwijzer werkt voor het vak wereldoriëntatie al sinds 2019 met Faqta Wereld. Met de mogelijkheden voor zelfstandig werken die deze methode biedt, sluit het goed aan op de kernwaarden van het daltononderwijs. "We kunnen het heel mooi inzetten om de kinderen handvatten te bieden voor samenwerken en om zelfstandig te werken. We geven ze zo ook een stukje eigenaarschap mee", vertelt David.

Toen de school op zoek ging naar een nieuwe methode voor begrijpend lezen, probeerde de school hiervoor Faqta Lezen. "Doordat Faqta Lezen aansluit op de thema's van wereldoriëntatie, hoopten we dat de leerlingen daar leesmotivatie vandaan konden halen."

Nieuwsgierigheidsvraag bij wereldoriëntatie

Aan het begin van bijna ieder thema bij wereldoriëntatie bedenken de leerlingen in de klas van meester David een

nieuwsgierigheidsvraag. Vanuit hun eigen nieuwsgierigheid bedenken de leerlingen wat ze in het thema te weten willen komen. Die vraag dient ervoor om de leerlingen vooraf alvast te activeren en zelf na te denken over wat ze willen leren. "Het is een soort onderzoeksvraag waar ze tijdens het thema antwoord op proberen te vinden." Op die manier proberen ze extra betekenis te geven aan het onderwijs.

Ook bij lezen op zoek naar antwoorden

De leerlingen herkennen in de teksten van begrijpend lezen het thema van wereldoriëntatie. Verschillende termen en woorden komen vaker terug waardoor meer aan woordenschat gewerkt wordt. David: "Ze denken van, hé, daar hebben we al over geleerd. Het draagt dus echt iets bij. Dat maakt dat ze ontzettend gemotiveerd zijn." Andersom dragen de teksten ook bij aan het onderwerp bij wereldoriëntatie: "Je geeft er de leerlingen ook een stuk extra kennis door mee."

Thema laten leven in de school met boeken

In de klas en door de school zie je het thema overal terugkomen. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt met boeken die aansluiten op het thema: "Die staan verspreid over de gang, zodat de leerlingen er constant mee in contact komen."

Resultaten

In schooljaar 2023-2024 heeft De Windwijzer met groep 7 en 8 een pilot gedraaid met Faqta Lezen omdat de school op zoek was naar een nieuwe methode voor begrijpend lezen. Vanaf 2024-2025 wordt de methode ingezet van groep 5 t/m 8. Doordat er dit schooljaar ook is overgestapt van Cito naar IEP voor het leerlingvolgsysteem en de eindtoetsen, is het lastig om de verbetering in de resultaten cijfermatig aan te tonen.

“We zien wel groei”, vertelt David. “Maar de vraag is natuurlijk in hoeverre de overstap van Cito naar IEP daarin meespeelt.” Bij de methodetoetsen zien ze op De Windwijzer dat de cijfers behoorlijk omhoog zijn gegaan. Volgens David is de gegroeide leesmotivatie daarvoor de belangrijkste reden. “Als de leerlingen gemotiveerd zijn om met teksten aan de gang te gaan, zullen ze daar ook van gaan leren. Dat is dit jaar een mooie bijdrage van Faqta Lezen geweest.”

Effect tijdens de lessen

Waar het onderwijsteam van de school vooraf op hoopte, zien ze nu terug tijdens de lessen. “We merken dat leerlingen het erg leuk vinden om met de teksten van Faqta Lezen bezig te zijn.” Dat zien ze zowel tijdens het lezen zelf als wanneer de leerlingen met de verwerking bezig zijn. “Het is meer dan alleen een droge

vraag bij een tekst en het beantwoorden daarvan.” Doordat de leerlingen ook op andere manieren met de tekst en het onderwerp aan de slag gaan, maakt dat ze een stuk enthousiaster zijn over begrijpend lezen.

“We merken dat leerlingen het erg leuk vinden om met de teksten van Faqta Lezen bezig te zijn.”

Meester David

Leerkracht, groep 8

Conclusie

Zoals gezegd wilden de leerkrachten vooral dat de leesmotivatie zou stijgen omdat ze ervan overtuigd zijn dat zo ook de resultaten bijna vanzelf gaan verbeteren. Tot dusver lijken ze op De Windwijzer in die opzet geslaagd. Ze blijven hierin wel continu evalueren. Voor wereldoriëntatie is er bijvoorbeeld voor gekozen om niet af te sluiten met een toets, maar dat de leerlingen door middel van een eindproduct laten zien wat ze

tijdens een thema hebben geleerd. “We vinden het heel waardevol dat kinderen hun eigen talenten inzetten en zo in hun kracht gaan staan.”

Om de vaardigheden bij begrijpend lezen te testen, zet de school wel toetsen in. Daarnaast is de school bezig om naar een portfolio toe te gaan en nog meer te kijken naar welke groei een leerling doormaakt in plaats van een rapport met een standaard beoordelingsset.

Partnerschool worden?

De Windwijzer is partnerschool van Faqta. Binnen de stichting werkt de school actief aan de promotie van onze lesmethodes. Op zo'n manier dat het weinig moeite kost. Bijvoorbeeld door hun resultaten te delen. Ook jouw school kan partner van Faqta worden. Wij geven de voorkeur aan een klantcasus die we samen met jou maken. Daarbij gaat het vooral over de school en niet zozeer over Faqta. Zo maken we je het zo eenvoudig mogelijk, terwijl jij gemakkelijk 10% korting of meer op je licenties kunt ontvangen. Ontdek ons referentieprogramma via faqta.nl/ontdek/referenten.

